

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2028

Vragen van de leden **Van Bommel** en **Poppe** (beiden SP) aan de minister van Defensie over *acties Nederlandse commando's in Uruzgan in 2006*. (Ingezonden 26 februari 2009)

1 Hebt u kennisgenomen van het artikel «Vragen rond actie Uruzgan»?¹

2 Is het waar dat kapitein Kroon onder andere onderscheiden wordt met de Militaire Willems-Orde 4e Klasse vanwege zijn optreden in de Operatie Perth in juli 2006? Kunt u een overzicht geven van de andere operaties waarin kapitein Kroon zich door dapperheid heeft onderscheiden?

3 Wat was de precieze opdracht van de eenheid van Kroon? Wat is de betekenis van het begrip «leegvegen»?²

4 Wat was de rolverdeling tijdens de operatie Perth tussen Amerikaanse, Australische en Nederlandse Special Forces?

5 Was de eenheid van Kroon de enige Nederlandse eenheid? Indien neen, welke andere eenheden namen deel? Trad de eenheid van kapitein Kroon

alleen op, of gebeurde dat gezamenlijk met militairen uit andere landen? Zo ja, welke andere landen?

6 Gingen er ook eenheden van de andere landen te voet de vallei in? Hadden zij dezelfde opdracht als de Nederlandse?

7 Bij welke gelegenheid nam kapitein Kroon het gevecht over van een buitenlandse militair, zodat deze een zwaargewonde collega kon afvoeren?³

8 Is het waar dat tijdens Operatie Perth Australische troepen meer dan 150 Taliban en Al Qaida leden hebben gedood, zes Australische commando's gewond zijn geraakt en dat verschillende militairen onderscheiden zijn vanwege hun acties?⁴

9 Hoeveel doden en gewonden vielen er tijdens de operatie Perth en in hoeveel gevallen ging het om burgers?

10 Herinnert u zich het mondelinge vragenuur van 12 juni 2007 over een «dodenlijst», waarin u stelde dat het binnen de rules of engagement van ISAF toegestaan is tegenstanders «op de gewenste manier uit te schakelen»?⁵ Had de missie van kapitein Kroon toestemming om

Talibanleiders op iedere noodzakelijk geachte manier uit te schakelen? Weet u zeker dat daarbij Talibanleiders die gezocht werden, zijn gesneuveld? Is het waar dat zich onder deze «doelen» de achttien gedode Talibanstrijders bevonden? Hoe is dat cijfer vastgesteld en hoe verhoudt dit cijfer zich tot de 150 doden die de Australische pers meldt?

11 Is het waar dat de VN-missie UNAMA een vrouw uit het dorp Dehjwz heeft gesproken die meldde dat 21 mannen, 3 vrouwen en 8 kinderen om het leven kwamen? Is er tevens gemeld dat in Frosha zeven burgers om het leven kwamen? Hebben de Nederlandse eenheden onder leiding van kapitein Kroon opgetreden in de dorpen Dehjwz en Frosha?

12 Is het waar dat een medewerkster van de Onafhankelijke Afghaanse mensenrechtencommissie een getuige heeft gesproken die zei dat «mensen op een rij werden gezet en vervolgens werden doodgeschoten»? Bent u bereid deze mensenrechtencommissie om opheldering over dit bericht te vragen?

13 Wat was de aard van de normvervaging onder de manschappen van kapitein Kroon?⁶ Is het waar dat op gewonden is

geschoten en tegen lijken getrapt?⁷ Zo ja, zijn daarbij gewonden gedood? Wat was de krachtige wijze waarop kapitein Kroon optrad? Is er officieel rapport gemaakt van deze normvervaging? Zijn er krijgstuuchtelijk dan wel strafrechtelijk maatregelen tegen betrokkenen genomen? Zo ja, tegen hoeveel personen en op welke wijze? Indien neen, waarom niet? Bent u bereid daartegen alsnog op te treden? Zo ja, op welke wijze? Indien neen, waarom niet?

14

Is over genoemde incidenten contact geweest met de Afghaanse autoriteiten? Zo ja, op welke wijze? Indien neen, waarom niet? Deelt u de mening dat dit in het licht van het streven naar het winnen van het vertrouwen van de bevolking heel belangrijk is? Deelt u de opvatting dat het noodzakelijk is dat over deze zaken helderheid wordt verschaft alvorens personen die erbij betrokken waren kunnen worden gedecoreerd? Indien neen, waarom niet?

¹ De Pers, 25 februari 2009: «Vragen rond actie Uruzgan».

² Carré, januari 2009: «Leiderschap onder extreme omstandigheden», zie met name blz. 24.

³ Reformatorisch Dagblad, 11 september 2009: «Voortaan salueert iedereen voor Kroon».

⁴ Herald Sun, 13 september 2006: «Bloodiest battle since Vietnam»

<http://www.news.com.au/heraldsun/story/0,21985,20401568-661,00.html>.

The Age, 12 september 2006: «Aussie troops kill 150 Taliban fighters»

<http://www.theage.com.au/news/National/Aussie-troops-kill-150-Taliban-fighters/2006/09/12/1157826945083.html>

⁵ Handelingen 79-4195 tot 79-4199.

⁶ de Volkskrant, 11 februari 2009: «Blijven staan als de granaten vallen».

⁷ de Volkskrant, 13 februari 2009: «Iedere leider moet eerst leren dienen».

Antwoord

Antwoord van minister **Van Middelkoop** (Defensie) (ontvangen 20 maart 2009)

1

Ja.

2

Kapitein Kroon is voorgedragen voor de Militaire Willems-Orde 4e Klasse voor zijn optreden bij diverse operaties in Zuid-Afghanistan van april tot en met augustus 2006. De operaties waarin kapitein Kroon zich door dapperheid heeft onderscheiden

worden bekendgemaakt rond de uitreiking van de Militaire Willems-Orde.

3, 4, 5 en 6

De desbetreffende eenheid voerde conform het ISAF-mandaat een operatie uit in de Baluchivallei, ten noorden van Tarin Kowt. De operatie had tot doel de Taliban uit een deel van de Baluchivallei te verdrijven, om daarmee te voorkomen dat een dreiging voor de opbouw van het Nederlandse kamp in Tarin Kowt zou ontstaan. De operatie is succesvol verlopen. Door het wegnemen van een directe dreiging voor de Nederlandse militairen in Tarin Kowt werden de omstandigheden waaronder de *Task Force Uruzgan* op 1 augustus 2006 zijn missie kon beginnen aanzienlijk verbeterd. De operatie maakte deel uit van de grotere operatie Perth, waaraan militairen uit onder andere Afghanistan, Australië en de Verenigde Staten deelnamen. Operatie Perth had als doel de dreiging voor Tarin Kowt en omgeving te verminderen door Talibanstrijders uit de Baluchivallei te verdrijven. Ook andere deelnemende eenheden aan operatie Perth gingen te voet de vallei in.

Zoals gemeld in de brief van 21 juli 2006 (Kamerstuk 27 925, nr. 221) en in antwoord op vragen van het lid Koenders over mogelijke steun van de Nederlandse ISAF-troepen aan de OEF-operaties tegen de Taliban (d.d. 21 juli 2006), is het onvermijdelijk dat in enige mate wordt samengewerkt en gecoördineerd met de in het gebied zijnde coalitietroepen die opereren in het kader van OEF. Indien dit voor de directe veiligheid van de Nederlandse militairen noodzakelijk is, worden operaties ook gezamenlijk uitgevoerd. Dat was bij deze operatie het geval. De Nederlandse eenheden opereren altijd onder ISAF-regels. Tijdens de operatie werd ook een Nederlands pantserinfanteriepeloton ingezet en stonden Nederlandse F-16 gevechtsvliegtuigen en Apachehelikopters gereed om luchtsteun te geven.

De term «leegvegen» is een vertaling van de Engelse militaire term «sweep», waaronder het verdrijven en uitschakelen van tegenstanders wordt verstaan.

7

Kapitein Kroon heeft met de Nederlandse eenheid het gevecht

overgenomen van een buitenlandse eenheid tijdens een verkenningsopdracht voorafgaand aan de eerder genoemde operatie.

8 en 9

Tijdens operatie Perth zijn volgens berichten aanzienlijke aantallen slachtoffers onder Talibanstrijders gevallen. Een totaal aantal is daarbij niet vastgesteld. Bij de verschillende acties van de Nederlandse eenheid zijn geen burgerslachtoffers gevallen. De regering doet geen uitspraken over het militair optreden van coalitiepartners.

10

De Nederlandse eenheid had geen opdracht voor het uitschakelen van specifieke tegenstanders en er is door de eenheid niet naar gezocht. Tijdens de gevechten zijn zeker achttien vermoedelijke Talibanstrijders door Nederlands vuur omgekomen. Dit is vastgesteld door Nederlandse militairen na afloop van de gevechtsacties en opgenomen in het betreffende patrouillerapport. De regering doet geen uitspraken over cijfers die door de Australische pers worden gemeld.

11

De Nederlandse eenheid heeft tijdens zijn patrouille in de Baluchivallei geen burgers aangetroffen. De bevolking was het gebied reeds ontvlucht. De eenheid heeft niet opgetreden in de dorpen Dehjawz en Frosha aan de rand van Baluchivallei. Navraag bij UNAMA leert dat rond dit soort operaties in die tijd geen sprake was van interviews met individuen. UNAMA meldt verder dat over deze specifieke zaak geen informatie terug te vinden is.

12

Navraag bij de Onafhankelijke Afghaanse mensenrechtencommissie (AIHRC) leert dat men daar niet op de hoogte is van deze zaak en zich niet herkent in de genoemde passage. De onderhavige incidenten zijn volgens een woordvoerder nooit door de AIHRC onderzocht.

13 en 14

Gedurende de hevige gevechten heeft kapitein Kroon het personeel van zijn eenheid uit voorzorg toegesproken en gezegd dat zij zich onder deze moeilijke omstandigheden correct moesten gedragen. Kapitein Kroon wilde hiermee zekerstellen dat geen normvervaging zou plaatsvinden. De militairen hebben zich correct gedragen.